

СПІВРОБІТНИЦТВО НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ІЗ МІЖНАРОДНИМИ ПАРТНЕРАМИ З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИМ ЗЛОЧИННИМ ГРУПАМ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

Роман Володимирович РОЗУМЯК,

кандидат юридичних наук

Зростання транснаціонального характеру організованої злочинності у сфері економіки зумовлює необхідність активного міжнародного співробітництва правоохоронних органів. У цьому контексті важливе значення має взаємодія Національної поліції України з міжнародними партнерами як ефективний засіб протидії організованим злочинним групам та захисту економічних інтересів держави. Законом України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» встановлено, що міжнародне співробітництво у сфері боротьби з організованою злочинністю ґрунтується на нормах міжнародного права і чинного законодавства України, міждержавних і міжурядових договорах, двосторонніх відомчих угодах [1]. За статтею 4 Закону України «Про Національну поліцію», взаємовідносини у сферах діяльності поліції з відповідними органами інших держав та міжнародними організаціями базуються на міжнародних договорах, а також на установчих актах та правилах міжнародних організацій, членом яких є Україна. Поліцейські можуть направлятися до міжнародних організацій, іноземних держав як представники поліції з метою забезпечення координації співробітництва з питань, що належать до повноважень поліції. Поліцейські можуть залучатися до участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки [2]. Ключовою правовою засадою міжнародної взаємодії НПУ з міжнародними організаціями та іноземними органами правопорядку є протидія транснаціональній організованій злочинності згідно із положеннями Конвенції Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН) від 15.11.2000. Частиною 2 статті 3 Конвенції передбачено, що транснаціональним злочин вчинений ОЗГ може бути у разі якщо: а) він вчинений у більш ніж одній державі; б) він вчинений в одній державі, але істотна частина його підготовки, планування, керівництва або контролю має місце в іншій державі; в) він вчинений в одній державі, але за участю організованої злочинної групи, яка здійснює злочинну діяльність у більш ніж одній державі; г) він вчинений в одній державі, але його істотні наслідки мають місце в іншій державі [3].

Країни-учасниці документу узгоджують спільні дії із протидії ОЗГ дії яких спрямовано на одержання фінансової або іншої матеріальної вигоди, зокрема, шляхом відмивання доходів. З цією метою кожна країна-учасниця встановлює всеосяжний внутрішній режим регулювання і нагляду щодо банків і небанківських фінансових установ, а також, у відповідних випадках, інших органів, що є особливо уразливими з погляду відмивання коштів, у межах своєї компетенції з метою недопущення і виявлення усіх форм відмивання коштів, причому такий режим ґрунтується на вимогах

щодо ідентифікації особи клієнта, ведення звітності та надання інформації про підозрілі угоди. Крім того, держави узгоджують та проводять взаємну допомогу в питаннях підготовки персоналу правоохоронних органів, у тому числі щодо питань виявлення і спостереження за переміщенням доходів від злочинів, майна, устаткування чи інших засобів вчинення злочинів і за методами передачі, приховування чи утаювання таких доходів, майна, устаткування чи інших засобів вчинення злочинів, а також методи, що використовуються у боротьбі з відмиванням коштів та іншими фінансовими злочинами [3]. Крім визначеного, міжнародна взаємодія в галузі протидії ОЗГ спрямована не тільки на подолання транснаціональної злочинності, але й вирішення ряду інших питань. Наприклад, досить активно НПУ взаємодіє точково із конкретними державами, досвід протидії ОЗГ в сфері економіки яких цікавий нашій країні, а ресурси можна використати для реалізації відповідних цілей.

Отже, що співробітництво Національної поліції України з міжнародними партнерами відіграє важливу роль у системі протидії організованим злочинним групам у сфері економіки. Умови глобалізації та зростання транснаціональних економічних злочинів зумовлюють потребу у спільних діях правоохоронних органів різних держав, обміні оперативною та аналітичною інформацією, а також координації зусиль у межах міжнародних механізмів взаємодії. Таке співробітництво сприяє підвищенню ефективності діяльності Національної поліції, впровадженню сучасних підходів і кращих міжнародних практик, а також зміцненню економічної безпеки України в цілому.

Список використаних джерел:

1. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. № 3341-XII / Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>
2. Про Національну поліцію / Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності: конвенція від 15.11.2000. Офіційний вісник України. 2006. №14. Ст.340